

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รวบรวมมาเรียบเรียงไว้ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 ความเป็นมาและสาระสำคัญของการลูกเสือ
- 1.2 งานลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา
- 1.3 การบริหารและกระบวนการบริหาร

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานลูกเสือ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 ความเป็นมาและสาระสำคัญของการลูกเสือ

ความหมายของการลูกเสือ

การลูกเสือในความหมายของ กู๊ด (Good, 1959) ได้ให้ความหมายว่า การลูกเสือเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้เด็กมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น การข่าวสาร และการใช้อุปกรณ์ตลอดจนฝึกให้มีน้ำใจนักกีฬา

คำว่า Scout มีความหมายมาจากคำต่างๆ คือ (วิจิตร วิเศษฤทธิ์, 2521)

S มาจากคำว่า Smartness หมายถึง ความสง่างามโก้เก๋

C มาจากคำว่า Careful หมายถึง ความเป็นผู้รอบคอบ ระมัดระวัง ด้วยประการทั้งปวง

O มาจากคำว่า Obedience หมายถึง การเชื่อฟังความ วาง่าย

U มาจากคำว่า Useful หมายถึง ความเป็นผู้มีประโยชน์

T มาจากคำว่า Truthful หมายถึง ความเป็นคนทำจริงซื่อสัตย์

กำเนิดของลูกเสือ

ฮิลคอร์ต และเพาเวลล (Hillcourt, and Powell, 1964) ได้เล่าประวัติความเป็นมาของ ผู้ให้กำเนิดลูกเสือมีสาระสำคัญ ดังนี้

การลูกเสือได้กำเนิดขึ้น ณ ประเทศอังกฤษ ผู้ให้กำเนิดคือ โรเบิร์ต สตีเฟนสัน สไมธ์ เบเดน เพาเวลล์ (Robert Stephenson Smyth Baden Powell) วงการลูกเสือเรียกชื่อย่อว่า บี.พี. (B.P.) เกิดเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1857 ชีวิตวัยเด็กสนใจ วาดน้ำ ชีมน้ำ เรียนรู้การ วัตถุประสงค์ ขอบร้องเพลง วาดภาพ ขอบธรรมชาติ โดยเฉพาะบรรยากาศของป่าและสัตว์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีลักษณะเด่นคือเป็นคนช่างสังเกต ชีวิตวัยหนุ่มเข้ารับราชการทหาร เหตุการณ์ที่ทำให้ท่าน มีชื่อเสียงมากคือ การป้องกันเมืองมาฟอิคิงในแอฟริกาให้รอดพ้นจากการโจมตีของพวกโบเออร์ (Boer) เป็นเวลา 217 วัน ในการป้องกันมาฟอิคิง บี.พี. ได้ใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหาคือความเข้มแข็ง อุดหนุน ร่ำรวย ไม่ย่อท้อต่อความเหนื่อยยาก บี.พี. ผีเด็กอายุ 9 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน เป็นผู้ส่งข่าว รับใช้และเป็นยามรักษาการณ์ จัดให้เด็กเหล่านี้แต่งเครื่องแบบสีทากี ผีกระเบียบวินัย รู้จักปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายโดยใช้ลาเป็นพาหนะ ซึ่งทำงานได้ผลดีมากแสดงให้เห็นชัดว่าเด็กชาย ที่ได้รับการฝึกอบรมอย่างถูกต้องย่อมสามารถรับหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

ในปี ค.ศ. 1907 บี.พี. ได้เริ่มทดลองฝึกอบรมเด็กชายเพื่อให้เป็นพลเมืองดีตามแนวคิด ใหม่ บี.พี. ได้นำเด็กชาย 21 คน ไปอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวน์ซึ่งเป็นเวลา 9 คืน โดย บี.พี. รับเป็น ผู้อำนวยความสะดวก มีการแบ่งเด็กออกเป็นหมู่ แต่ละหมู่มีนายหมู่เป็นหัวหน้า วิชาที่สอนได้แก่ สัญญาต่าง ๆ การบุกเบิก การผูกเงื่อน การทำสะพาน การคาดคะเนระยะทาง ความสูง น้ำหนัก และจำนวน การอยู่ค่ายพักแรม การสังเกต และการป้องกันพยายาล นอกจากนี้ยังจัดให้มีการ เล่นเกมแข่งขันระหว่างหมู่มีกการเล่นรอบกองไฟ บรรยายเรื่องคติสอนใจ และร้องเพลง นับว่าการ เข้าค่ายพักแรมที่เกาะบราวน์ซึ่งเป็นการเริ่มต้นของการลูกเสือโลก

การดำเนินการขั้นต้นของ บี.พี. นั้น เขาได้ตั้งสำนักงานเล็ก ๆ ขึ้นในกรุงลอนดอน เพื่อให้คำชี้แจงและแนะนำเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ และต่อมาใน ค.ศ. 1909 ได้ตั้งคณะกรรมการบริหาร ลูกเสือชุดแรกขึ้น

บี.พี. เขียนหนังสือ ซึ่งได้รับการต้อนรับจากเด็กอย่างยิ่งคือหนังสือ การลูกเสือสำหรับเด็กชาย (Scouting for Boys) เป็นการผลักดันให้การลูกเสือขยายตัวไปยังประเทศต่าง ๆ ในจักรภพ อังกฤษ อาทิ แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย อย่างไรก็ตาม ไรท์ก็คี่ ซิลลี่ก็เป็นประเทศแรก นอกจักรภพอังกฤษที่ได้ตั้งกองลูกเสือและต่อมา ค.ศ. 1910 วิลเลียม บอยส์ (William Boys) เจ้าของ

โรงพิมพ์ในซิดนีย์ได้ดำเนินการจัดตั้งกองลูกเสือขึ้นในสหรัฐอเมริกา ส่วนในยุโรปและประเทศอื่น ๆ นั้น กิจการลูกเสือได้ขยายไปอย่างรวดเร็วเช่นกัน

เมื่อมีการจัดตั้งกองลูกเสือขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ปรากฏว่ากิจการลูกเสือได้ยึดหยุ่นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของเยาวชนและสังคมที่เยาวชนเหล่านั้นมีชีวิตอยู่หลายประเทศถือเป็นนโยบายว่า คณะลูกเสือมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมการพัฒนาชุมชน โดยถือคำขวัญว่า การลูกเสือเพื่อการพัฒนา (อภัย จันทวิมล, 2519)

ในปี ค.ศ. 1975 ได้จัดตั้งสมัชชาลูกเสือโลก มีผู้แทนลูกเสือจากประเทศต่าง ๆ รวม 109 ประเทศ กำหนดการประชุมทุก 2 ปี สมัชชาลูกเสือโลกมีอำนาจหน้าที่ในการรับสมาชิกใหม่ซึ่งจะต้องยื่นใบสมัครและรับรองว่าจะปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และหลักการสำคัญของการลูกเสือโลก เป็นอิสระไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองและรับสมาชิกด้วยความสมัครใจในประเทศต่าง ๆ ได้มีการชุมนุมลูกเสือมาแล้ว 14 ครั้ง และประชุมสมัชชาลูกเสือโลกมาแล้ว 25 ครั้ง ซึ่งในการประชุมสมัชชาลูกเสือโลกครั้งที่ 20 ณ กรุงเม็กซิโก ประเทศเม็กซิโกเมื่อปี ค.ศ. 1965 ผู้แทนลูกเสือไทย คือนายอภัย จันทวิมล อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับเลือกเป็นกรรมการลูกเสือโลกด้วยผู้หนึ่ง

ประวัติการลูกเสือไทย

การลูกเสือไทยได้เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454 โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนากองลูกเสือป่าขึ้น เพื่อฝึกหัดข้าราชการพลเรือนทั้งหลายให้ได้เรียนรู้วิชาทหาร เป็นกำลังสำรองในเวลาสงคราม ในยามสงบก็ได้ช่วยเหลือราชการในการปราบปรามโจรผู้ร้าย หรือปราบปรามการจลาจล นอกจากนี้ยังมีพระราชประสงค์เพื่อปลูกฝังความรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ ความรักชาติบ้านเมืองและการนับถือพุทธศาสนา ความสามัคคีในหมู่คณะ ไม่ทำลายซึ่งกันและกัน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกองลูกเสือป่าขึ้นนั้น พระองค์ได้ทรงทดลองฝึกมหาดเล็กประจำพระองค์ที่พระราชวังสราญรมย์ และพระราชวังจันทน์อย่างเจียบ ๆ ถึง 3 ปี เมื่อทรงเห็นว่าดีมีประโยชน์แล้ว จึงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกองเสือป่าขึ้น (คณะลูกเสือแห่งชาติ, 2516)

หลังจากสถาปนากองเสือป่าได้เพียง 2 เดือน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454 นับเป็นประเทศที่ 3 ที่มีการตั้งกองลูกเสือขึ้นในโลกด้วย ทรงมีพระราชดำริว่า “ กองเสือป่าได้ตั้งขึ้นเป็นหลักฐานแล้วพอจะเป็นผลดีตามพระราชประสงค์ ผู้ที่เป็นเสือป่าเป็นผู้ที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ ส่วนเด็กที่อายุยังอยู่ใน

ปฐมวัย ก็เป็นผู้สมควรจะได้รับการฝึกฝนทั้งในส่วนร่างกายและจิตใจ ให้มีความรู้ในทางเสือป่า เพื่อว่าเมื่อเติบโตใหญ่ขึ้นจะได้รู้จักหน้าที่ซึ่งผู้ชายไทยทุกคน ควรจะประพฤติได้ เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองอันเป็นที่เกิดเมืองนอนของตน และการฝึกฝนปลูกใจให้คิดถูกเช่นนี้ ต้องเริ่มฝึกฝนตั้งแต่วัยเยาว์อยู่เปรียบเหมือนไม้ที่ยังอ่อน จะคดเป็นรูปอย่างไรก็ไปได้ง่ายและงดงาม แต่ถ้าวัวจมนแก่เสียแล้วเมื่อจะต้องคดก็ต้องเข้าไฟและมักจะหักในขณะที่คด ดังนั้นฉันใดสันดานคนก็ฉันนั้น ” ด้วยพระราชดำริดังกล่าว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งกองลูกเสือขึ้นตามโรงเรียนและสถานที่อันสมควร ให้มีกำหนดข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือไว้ด้วย

กองลูกเสือแห่งแรกในประเทศไทยตั้งขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็ก โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย ในปัจจุบัน ได้นามว่า กองลูกเสือกรุงเทพ ฯ ที่ 1 ทรงเป็นพระราชธุระในการอบรมสั่งสอนตลอดจนการดำเนินงานทั่ว ๆ ไป เพื่อให้เป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนอื่น ๆ พระราชทานนามกองลูกเสือนี้ว่า กองลูกเสือหลวง และพระราชทานธงรูปพระมณูแดลงสารให้เป็นธงประจำกอง

เมื่อได้ตั้งกองลูกเสือขึ้นแล้ว ทรงพระราชนิพนธ์หนังสือชื่อ ปลูกใจเสือป่า เป็นพระราชนิพนธ์ที่ให้ผู้อ่านได้สำนึกในหน้าที่ของตนที่มีต่อประเทศชาติ ต่อมาได้ทรงพระราชนิพนธ์อีกเรื่องหนึ่งคือ เทศนาเสือป่า เป็นบทปลูกใจแต่ได้แทรกหลักธรรมลงไปด้วย พระราชนิพนธ์ทั้ง 2 เรื่องนี้มีคุณค่าต่อการลูกเสืออย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม ยังมีพระราชนิพนธ์ที่เป็นวิชาการลูกเสือโดยตรงอีกเรื่องหนึ่งคือ แบบสั่งสอนเสือป่าและลูกเสือ บรรจุวิชาการต่าง ๆ อาทิ การสืบข่าวและการเดินทางอาณัติสัญญาณ การช่างและความรู้เบื้องต้น การตั้งค่ายและที่พักแรม การอยู่ค่ายและการพักแรม การพิจารณา สังเกตและจำ การสะกดรอย การสันนิษฐาน การแผ่รอย และการเคลื่อนรอย รายงานและแจ้งเหตุ กำบังตั้งรับ ป้องกันตัว จับผู้ร้ายช่วยชีวิตและกันภัย ปัจจุบันพยาบาล หนังสือเล่มนี้มีภาพประกอบ นับเป็นตำราที่มีค่ายิ่ง

ในปี พ.ศ. 2455 ได้มีพระราชกระแสรับสั่งให้สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ทรงแนะนำวิธีฝึกหัดสั่งสอนลูกเสือไปยังสมุหเทศาภิบาลมณฑลต่าง ๆ เพื่อดำเนินการฝึกหัดอบรมและตั้งกองลูกเสือประจำมณฑลที่คนปกครองอยู่ สืบต่อมา กองลูกเสือจึงมีขึ้นทุกมณฑลทั่วราชอาณาจักร รวม 162 nos มีเจ้าหน้าที่และลูกเสือทั้งสิ้น 9,960 คน ระยะแรกของการตั้งกองลูกเสือนั้น ประชาชนไม่เข้าใจพระราชประสงค์อย่างแน่ชัดนัก รวมทั้งไม่เข้าใจความมุ่งหมายของการลูกเสือด้วย มักเข้าใจว่าลูกเสือคือการทหาร นั่นเอง จึงไม่มีใครยินยอมให้ลูกหลานของตนเป็นลูกเสือ เมื่อกิจการลูกเสือแผ่ขยายไปตามมณฑลต่าง ๆ บางท้องที่ ผู้ปกครองนักเรียน ยากจนขัดสนมาก ไม่อาจหาเครื่องแบบลูกเสือให้แก่บุตรหลานของตนได้อีก ประการหนึ่งบางท้องที่นิยมให้บุตรหลานของตนบวชเป็นสามเณรตั้งแต่อายุ 12 ปี และบวชเรื่อยไปจน

เป็นพระภิกษุ ทำให้หาเยาวชนมาเป็นลูกเสือได้ยาก อย่างไรก็ตาม อุปสรรคต่าง ๆ ได้รับการแก้ไขให้หมดไปจนปรากฏว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีลูกเสือมากเป็นอันดับ 5 ของโลก (คณะลูกเสือแห่งชาติ, 2516)

ครั้นเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2458 โปรดให้มีการประชุมสภานายกกรรมการจัดการลูกเสือมณฑลต่าง ๆ พร้อมสภากรรมการกลางขึ้นที่สโมสรเสือป่าดุสิต ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ มาประทับเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อปรึกษาหารือใน กิจการต่าง ๆ ของลูกเสือ และปรับปรุงดัดแปลงข้อบังคับลูกเสือให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ผู้กำกับและรองผู้กำกับหลายมณฑลยังขาดความรู้เกี่ยวกับลูกเสือ จึงทรงมีพระราชดำริจะตั้งโรงเรียนพิเศษขึ้น โรงเรียนหนึ่งเรียกว่า กองฝึกหัดกำกับลูกเสือ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้กำกับลูกเสือ รองผู้กำกับลูกเสือ ได้มีความรู้เหมาะสมกับหน้าที่ โรงเรียนนี้โปรดเกล้า ฯ ขนานนามว่า กองฝึกหัดผู้กำกับลูกเสือในพระบรมราชูปถัมภ์ ใช้เวลาเรียน 2 เดือนเต็ม ผู้สอบไล่ได้ตามหลักสูตรจะได้รับพระราชทานประกาศนียบัตร นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์กิจการลูกเสือโดยออกนิตยสารรายเดือนชื่อ “ลูกเสือสยาม” เมื่อ พ.ศ. 2465 ภายหลังได้เปลี่ยนเป็นวารสาร “ลูกเสือ” ในปัจจุบัน

ครั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคต คณะลูกเสือสยามได้พร้อมใจกันอัญเชิญพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวดำรงตำแหน่ง นายกสภากรรมการกลางจัดการลูกเสือสยาม และทรงรับกองลูกเสือไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราโชวาท มีสาระสำคัญยิ่งว่า “ ข้าฯ มีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่จะรับเป็นนายกกรรมการกลางจัดการเรื่องลูกเสือต่อไป พระราชดำริของพระบรมเชษฐาในเรื่องนี้ นับว่าเป็นประโยชน์ที่สุดสำหรับบ้านเมือง และนับว่าเป็นพระมหากรุณาโดยเฉพาะโดยตรงสำหรับเด็กไทยทุกคน ตามธรรมดาเด็ก ๆ จะเรียนหนังสือเท่านั้นไม่พอ ถ้าจะเรียนแต่วิชาหนังสือเท่านั้น ก็ตรงกับสุภาษิตโบราณว่า วิชาท่วมหัวเอาตัวไม่รอด ” (คณะลูกเสือแห่งชาติ, 2514) พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวสนพระทัย สนับสนุนการลูกเสือ เพราะทรงเล็งเห็นความสำคัญของลูกเสือได้ พระราชทานธงประจำกอง โปรดเกล้า ฯ ให้รื้อฟื้นงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ เพื่อรวมลักษณะความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความจงรักภักดีต่อชาติและพระมหากษัตริย์ทั่วไป ให้พบปะรู้จักกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน และประโยชน์ที่สำคัญที่สุดคือ เพื่อให้ลูกเสือทุกคนได้พยายามฝึกฝนตนเองให้ดียิ่งขึ้นต่อไปกันหมด ผู้เข้าแข่งขันทั้งหมดต้องมีน้ำใจโอบอ้อมอารีต่อเพื่อน ต้องแพ้ชนะในวิธีที่ถูกที่งาม นับแต่นั้นมาก็มีการจัดให้มีการชุมนุมระดับอำเภอและจังหวัดสืบมาจนถึงปัจจุบัน

ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2476 เกิดศึกครั้งแรกในประเทศไทย เรียกว่า กบฏบวรเดช ลูกเสือได้เข้าทำหน้าที่ช่วยเหลือทหารอย่างกล้าหาญและเข้มแข็ง เคียงบ่าเคียงไหล่กับทหาร จนได้รับคำยกย่องชมเชยเป็นอันมากจากรัฐบาล

ในปลายรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น สภากรรมการกลาง
จัดการลูกเสือแห่งชาติ ได้ประกาศตั้งกองลูกเสือสมุทรเสนาขึ้นอีกหน่วยหนึ่ง การลูกเสือยุคใหม่
ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย การลูกเสือเป็นภาระโดยตรงของรัฐบาล และเบี่ยงจาก
วิกฤตการณ์ทางการเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศจนกระทรวงศึกษาธิการต้องขอให้
กระทรวงมหาดไทยให้การสนับสนุนกิจการลูกเสือ และในวันที่ 26 มีนาคม 2478 ได้กำหนด
ตราประจำคณะลูกเสือแห่งชาติเป็นรูปหน้าเสืออยู่ตรงกลางดอกเฟลอ เคอะ ดีส์ (Flour de Lis) มี
1 “เสียวีพอย่าเสียวีตักซ์” อยู่ตอนได้หน้าเสือ การทำสัญลักษณ์ดอกเฟลอ เคอะ ดีส์ ซึ่งเป็น
ชื่อดอกไม้ชนิดหนึ่งของฝรั่งเศส มีลักษณะดอกเป็นสามเหลี่ยมคล้ายดอกช้อนกลั่น นอกจากนั้นยังมี
มีดาว 5 แฉกอยู่ที่กลีบดอกซ้ายและขวากลีบละดวง รวมเป็น 10 แฉก หมายถึงกฎ 10 ข้อของ
ลูกเสือ สำหรับเครื่องหมายลูกเสือนานาชาติ แตกต่างกันที่คำขวัญ คือ ลูกเสือนานาชาติใช้ว่า
Be Prepared (จงเตรียมพร้อมเสมอ)

การอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือในระยะต่อมา กรมพลศึกษาได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
หลักสูตรและระเบียบแบบแผนของลูกเสือกันใหม่ เรียกการจัดอบรมว่า การอบรมวิชาพลศึกษา
(ว่าด้วยการลูกเสือ) ณ โรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยาธนบุรี

ในโอกาสที่การลูกเสือไทยมีอายุครบ 25 ปี เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2479 มีการสร้าง
พระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระผู้พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทยขึ้นเป็น
ที่ระลึก ประดิษฐานเป็นสง่าอยู่หน้าสวนกุหลาบ

เนื่องจากได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จึงมีการปรับปรุงลูกเสือครั้งใหญ่ เพื่อให้
สอดคล้องกับหลักการบริหารราชการในระบอบประชาธิปไตย โดยใช้ชื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า
“พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2482” ได้ตราพระราชบัญญัติเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2482
ทำให้คณะลูกเสือแห่งชาติมีลักษณะเป็นนิติบุคคล และมีสภากรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ
อันประกอบด้วย สภานายก อุปนายก เลขานุการและกรรมการเจ้าหน้าที่ ส่วนภูมิภาคมีคณะ
กรรมการลูกเสือจังหวัด กรรมการลูกเสืออำเภอ ตามนัยแห่งกฎหมายฉบับนี้ การเสื่อป่าก็ล้มเลิก
ไปโดยปริยาย

ในระยะต่อมา ปี พ.ศ. 2478 ทางราชการได้ออกระเบียบให้ลูกเสือที่สอบวิชาลูกเสือเอก
ได้แล้ว และยังเป็นลูกเสือประจำกองอยู่นั้น เข้าฝึกหัดวิชาทหาร โดยกระทรวงธรรมการร่วมมือกับ
กระทรวงกลาโหม โดย พ.อ.หลวงพิบูลสงครามเป็นผู้ดำเนินการกิจการยุวชนทหารขยายขึ้นมา
เรื่อย ๆ จนยกฐานะเป็นยุวชนทหารบกในระบอบนั้น การลูกเสือก็ซบเซากลายเป็นหน่วยหนึ่งของ
ยุวชนทหารไป พอถึงขณะนั้นประเทศอยู่ในภาวะสงคราม การลูกเสือขาดการเอาใจใส่ ต่อมา
รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเป็นระยะสิ้นสุดสงครามโลก กิจการ

ลูกเสือได้ฟื้นคืนชีพใหม่ มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 3 และฉลองครบรอบ 50 ปี แห่งการลูกเสือไทย และได้ติดต่อกับสมาคมนานาชาติใหม่ ก้าวหน้ายิ่งกว่าใน รัชกาลก่อน ๆ และที่สำคัญคือการดำเนินการสร้างอาคารสโมสรลูกเสือแห่งชาติ โดยได้รับพระบรมราชานุญาตให้ใช้นามศาลาวิชราวุธ (คณะลูกเสือแห่งชาติ, 2516) ส่วนการฝึกอบรมลูกเสือได้มีการฟื้นฟูกิจการลูกเสือให้ทัดเทียมกับลูกเสือนานาชาติ จึงจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือขึ้นที่ที่ดินบริเวณ เขาซาก ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในเนื้อที่ 88 ไร่ 58 ตารางวา (คณะลูกเสือแห่งชาติ, 2516)

การอบรมวิชาลูกเสือเพื่อให้ความรู้ความสามารถในการฝึกอบรมลูกเสือในโรงเรียนได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว นับตั้งแต่ได้มีการเปิดอบรมวิชาลูกเสือตามหลักสูตรประกาศนียบัตรการศึกษาแก่อาจารย์ในโรงเรียนฝึกหัดครูทั่วราชอาณาจักร ณ กรมพลศึกษา เปิดการอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญชั้น P.T.C. (Preliminary Training Course) เปิดการอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือสำรองชั้น วูด แบดจ์ ซึ่งผู้สำเร็จการอบรมจะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้กำกับลูกเสือสำรอง (Cub Master หรือ Lady Cub Master หรือเรียกว่า Wood Badge Holder) การอบรมวิชาคณะผู้ให้การอบรม T.T.C. (Training the Team Course) ผู้ที่ผ่านการอบรมนี้จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นรองผู้อำนวยการฝึกของสมาคมลูกเสือนานาชาติ D.C.C. (Deputy Camp Chief) ส่วนผู้อบรมลูกเสือสำรองก็จะเป็นผู้อำนวยการฝึกลูกเสือสำรอง เรียกว่า A.L. (Akela Leader) เพื่อเป็นผู้ฝึกให้แก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือแทนสมาคมลูกเสือนานาชาติต่อไป สำหรับผู้ได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อน (Four Beads) มีสิทธิเข้าร่วมในการอบรมเป็นคณะกับนานาชาติได้ทั่วโลก และมีสิทธิสามารถเปิดการอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือชั้น วูดแบดจ์ (wood Badge) ภายในประเทศได้เอง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันทรงเห็นว่าการลูกเสือเป็นมูลฐานที่จะปลูกฝังเยาวชนของชาติ จะเป็นผู้ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างสรรค์ความเป็นปึกแผ่นมั่นคง พร้อมทั้งความเจริญก้าวหน้าทุกทางให้แก่ประเทศชาติในอนาคต ทรงมองการณ์ไกล ทรงสนับสนุนกิจการของลูกเสือไทยทุกกรณี ดังนั้นวิชาลูกเสือจึงจัดให้มีการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยกำหนดวิชาลูกเสือเข้าอยู่ในหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งลงวันที่ 4 เมษายน 2516 โดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของกองลูกเสือ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (คณะลูกเสือแห่งชาติ, 2516)

สำหรับส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532 กำหนดให้กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมบังคับและถือเป็นนโยบายหลักที่จะปลูกฝังเยาวชนของชาติให้มีคุณธรรม ระเบียบ วินัย ความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

การดำรงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย ตลอดจนความเป็นเอกราชความมั่นคงของชาติและปลูกฝัง
ทักษะพื้นฐานที่จะประกอบอาชีพและเป็นพลเมืองดีในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2534) ดังนั้น
โรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทุกสังกัดจึงมีการสอนลูกเสือในโรงเรียน เพื่อสนอง
นโยบายดังกล่าว

โครงสร้างและการบริหารงานลูกเสือแห่งชาติ

โครงสร้างและการบริหารงานลูกเสือแห่งชาติ มีปรากฏในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ.
2507 - 2530 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้

1. คณะลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วยบรรดาลูกเสือทั้งปวง ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือและเจ้าหน้าที่ลูกเสือ
2. คณะลูกเสือแห่งชาติ เป็นนิติบุคคล
3. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ สภาลูกเสือแห่งชาติ
ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นนายกสภา รองนายกรัฐมนตรีเป็นอุปนายก รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้บัญชาการทหาร
สูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ อธิบดีหรือหัวหน้า
ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ในกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมตำรวจ
เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ผู้ว่าราชการจังหวัดและศึกษาธิการเขต เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ อีกไม่น้อยกว่า
สี่สิบคนแต่ไม่เกินแปดสิบคน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้อธิบดีกรมพลศึกษาเป็น
กรรมการและเลขาธิการ ฯ รองอธิบดีกรมพลศึกษาเป็นกรรมการและรองเลขาธิการ ฯ และ
ผู้อำนวยการกองลูกเสือเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ ฯ

สภาลูกเสือแห่งชาติอาจมีสภานายกกิตติมศักดิ์ อุปนายกกิตติมศักดิ์และกรรมการ
กิตติมศักดิ์ ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในตำแหน่ง
คราวละ 4 ปี และเมื่อพ้นตำแหน่งอาจทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งอีกได้

สภาลูกเสือแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

1. วางนโยบายเพื่อความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของคณะลูกเสือแห่งชาติ
2. พิจารณารายงานประจำปีของคณะลูกเสือแห่งชาติ

3. ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ โดยปกติมีการประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติปีละ 1 ครั้ง ในต้นเดือนกรกฎาคมของทุกปี ใช้เวลาประชุมครั้งละ 3-5 วัน

คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งสภานายกสภาลูกเสือแห่งชาติแต่งตั้ง ให้อธิบดีกรมพลศึกษาเป็นกรรมการและเลขาธิการ ฯ รองอธิบดีกรมพลศึกษาเป็นกรรมการและรองเลขาธิการ และผู้อำนวยการกองลูกเสือเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ ฯ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และเมื่อพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ มีอำนาจและหน้าที่บริหารกิจการของคณะลูกเสือแห่งชาติโดยทั่วไป ประธานคณะกรรมการบริหาร เป็นผู้กระทำการในนามคณะลูกเสือแห่งชาติ และเพื่อการนี้จะมอบอำนาจให้กรรมการคนหนึ่งคนใดปฏิบัติกิจการเฉพาะอย่างแทนก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่ศาลาฉวีราวุธ ถนนพระราม 1 หน้าสนามกีฬาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร มีเลขาธิการคณะกรรมการบริหาร ฯ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบและมีเจ้าหน้าที่ตามสมควร และเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้จัดตั้งผู้ตรวจการและคณะอนุกรรมการขึ้น 10 คณะ เมื่อดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายบริหาร
2. ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายจัดหาทุน
3. ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายต่างประเทศ
4. ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายประชม พันธุ์
5. ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายวิชาการ
6. ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายฝึกอบรม
7. ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายพัฒนาชุมชน
8. ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายกิจการพิเศษ
9. ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายสิ่งแวดล้อม
10. ผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายลูกเสือชาวบ้าน

งานลูกเสือในระดับจังหวัด

ให้มีคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานรอง ผู้ว่าราชการจังหวัดและปลัดจังหวัดเป็นรองประธาน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดและ นายอำเภอเป็นกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสิบห้าคนแต่ไม่เกินสามสิบคน ซึ่งประธาน คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติแต่งตั้ง ให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขาธิการ ฯ และผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ ฯ

ประธานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัดจะแต่งตั้งบุคคลผู้สนับสนุนกิจการลูกเสือเป็น กรรมการลูกเสือพิเศษประจำจังหวัดก็ได้ กรรมการลูกเสือพิเศษประจำจังหวัดมีสิทธิ์เข้าชี้แจงแสดง ความคิดเห็นการประชุมคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด แต่ไม่มีสิทธิ์ออกเสียงลงคะแนน

ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด และศึกษาธิการจังหวัดเป็นรองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด และผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด มีหน้าที่บริหารลูกเสือในจังหวัด

สำหรับกรุงเทพมหานครมีระเบียบการปกครองลูกเสือเป็นพิเศษตามข้อบังคับคณะ ลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง และวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509 ข้อ 136-140 โดยอนุโลม

แต่ละจังหวัดมีคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็น ประธาน นายอำเภอเป็นกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่า 15 คน แต่ไม่เกิน 30 คน ซึ่ง ประธานคณะกรรมการบริหาร ฯ แต่งตั้งประธานคณะกรรมการบริหาร ฯ อาจแต่งตั้งกรรมการ ลูกเสือพิเศษประจำจังหวัดได้

คณะกรรมการลูกเสือจังหวัดอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และเมื่อพ้นจากตำแหน่งอาจ ได้รับแต่งตั้งอีกได้

คณะกรรมการลูกเสือจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

1. ส่งเสริมความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของการลูกเสือในจังหวัด
2. พิจารณารายงานประจำปีของลูกเสือจังหวัด
3. ให้คำแนะนำผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดในการปฏิบัติงานลูกเสือ

งานลูกเสือในระดับอำเภอ

ให้มีคณะกรรมการลูกเสืออำเภอประกอบด้วยนายอำเภอเป็นประธานปลัดอำเภอ ผู้รับผิดชอบงานปกครองเป็นรองประธาน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเป็นกรรมการ

และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสิบคนแต่ไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งประธานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติแต่งตั้ง ให้ศึกษาธิการอำเภอเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ประธานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด จะแต่งตั้งบุคคลผู้สนับสนุนกิจการลูกเสือเป็นกรรมการลูกเสือพิเศษประจำอำเภอก็ได้

ในอำเภอหนึ่งให้จัดระเบียบการปกครองลูกเสือตามเขตอำเภอให้นายอำเภอเป็นผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอ ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบงานการปกครอง และศึกษาธิการอำเภอเป็นรองผู้อำนวยการลูกเสือ และผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอ มีหน้าที่บริหารการลูกเสือในอำเภอ คณะกรรมการลูกเสืออำเภออยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และเมื่อพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

คณะกรรมการลูกเสืออำเภอมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

1. ส่งเสริมความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของการลูกเสือในอำเภอ
2. พิจารณางานประจำปีของลูกเสืออำเภอ
3. ให้คำแนะนำผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอในการปฏิบัติงานลูกเสือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
Pibulsongkram Rajabhat University

การบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ มีโครงสร้างการบริหารงาน ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 แผนภูมิแสดงการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

กองลูกเสือประเภทต่างๆ

ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีกองลูกเสือ

ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน
รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน
ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ
รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ
ผู้กำกับกองลูกเสือ
รองผู้กำกับกองลูกเสือ

ประเภทของลูกเสือ

กองลูกเสือสำรอง
กองลูกเสือสามัญ
กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
กองลูกเสือวิสามัญ

ภาพประกอบที่ 2 แผนภูมิแสดงตำแหน่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือและกองลูกเสือ

สโมสรลูกเสือ

ตั้งขึ้น โดย พ.ร.บ.สมาคม ต้องจดทะเบียนเรียกว่า "สมาคมสโมสรลูกเสือจังหวัด....."

แต่สโมสรลูกเสือกรุงเทพและสโมสรลูกเสือธนบุรี ไม่มีคำว่าสมาคม เพราะจดทะเบียนก่อน พ.ร.บ. สมาคม

สโมสรลูกเสือมีหน้าที่ส่งเสริมกิจการลูกเสือของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และของจังหวัดที่ตนสังกัด

นโยบายของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ

1. ส่งเสริมการดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยลูกเสือ เรงรัดการตรวจ พ.ร.บ. ลูกเสือ ปรับปรุงข้อบังคับคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือ กฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ

2. ปรับปรุงระบบการบริหารกิจการลูกเสือ โครงสร้างและการบริหารของสำนักงาน คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ตลอดจนส่งเสริมพัฒนานุเคราะห์ทางลูกเสือ เพื่อยกระดับ มาตรฐานการลูกเสือให้สูงขึ้น

3. เร่งรัดพัฒนาการฝึกอบรมครูผู้สอนวิชาลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกประเภท ทุก ระดับให้มีปริมาณและคุณภาพ โดยคำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสม

4. ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือ โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ตลอดจนการผลิตคู่มือสื่อการเรียนต่าง ๆ

5. เร่งรัดและสำรวจตรวจสอบ จัดทำทะเบียนสถิติ สำมะโนประชากรลูกเสือ ผู้บังคับ บัญชาลูกเสือ กองลูกเสือทุกประเภท ทุกระดับ ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ตลอดจน ทรัพยากรสิ้นของคณะลูกเสือแห่งชาติ ให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อประโยชน์แก่การวางแผนพัฒนา กิจการลูกเสือระยะยาวทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ

6. ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ การดำเนินงานด้านการบริหารงานลูกเสือด้าน วิชาการ ด้านการฝึกอบรม และด้านกิจกรรมลูกเสือ เพื่อปรับปรุงให้กิจการลูกเสือเจริญก้าวหน้า

7. ส่งเสริมความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีกับลูกเสือนานาชาติ โดยส่งลูกเสือและ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ไปเยือนและร่วมชุมนุมลูกเสือของประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน ประเทศ ในเขตเอเชีย - แปซิฟิก และร่วมกิจการลูกเสือโลกตามโอกาสกับจัดผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ได้มี โอกาสไปรับการฝึกอบรมในต่างประเทศ เพื่อเพิ่มเติมความรู้ในวิชาลูกเสือ

8. ส่งเสริมให้ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกประเภท ทุกระดับรักษาวินัยธรรมและ เอกลักษณ์ไทย ร่วมกันสร้างภาพพจน์ที่ดีแก่การลูกเสือในแนวทางของความซื่อสัตย์สุจริต ความ จงรักภักดี ความเสียสละ ความสามัคคี ความมีระเบียบวินัย และความเป็นผู้มีมัธยัสถ์ ตลอดจนการ ใ้คุณทิศตนบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมตามอุดมการณ์ของลูกเสือ

9. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ให้รู้จักการพัฒนาท้องถิ่น ของตนเอง ตลอดจนการบริการชุมชนในทุกด้าน ตามความสามารถและโอกาสอันควร

10. ส่งเสริมงานประชาสัมพันธ์กิจการลูกเสือ ตลอดจนการสนับสนุนให้มีการดำเนิน การจัดหาทุน เพื่อพัฒนากิจการลูกเสือ และความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและ เอกชน ให้เกิดการประสานสัมพันธ์ในการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

11. ทำนุบำรุงและพัฒนาค่ายลูกเสือให้อยู่ในสภาพของค่ายที่เป็นเอกประสงค์ เพื่อให้ ประโยชน์ในกิจการลูกเสือหรือสาธารณประโยชน์อื่น ๆ

12. ส่งเสริมให้มีการชุมนุมลูกเสือระดับจังหวัด ในวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือ แห่งชาติและจัดให้มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ 4 ปีต่อครั้ง

13. ส่งเสริมให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้งกองลูกเสือนอกระบบโรงเรียน ให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย และดำเนินกิจการลูกเสืออย่างมีประสิทธิภาพ

14. ส่งเสริมสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลต่าง ๆ แก่ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตลอดจนการยกย่องประกาศเกียรติคุณ การบำเหน็จความดีความชอบ เพื่อเป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจที่จะปฏิบัติตนตามอุดมการณ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

15. ส่งเสริมกิจการลูกเสือชาวบ้านให้เจริญก้าวหน้า ทั้งปริมาณและคุณภาพให้มีความสำคัญในหน้าที่สิทธิ และความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติ (กรมพลศึกษา, น.ป.ป.)

1.2 งานลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา

งานลูกเสือในโรงเรียน เป็นกิจกรรมหนึ่งที่กำหนดไว้ในกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2532 (สนอง เกรือมาก, 2535) โรงเรียนประถมศึกษาจึงมีหน้าที่โดยตรงในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนลูกเสือในโรงเรียน เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตลักษณะของกิจกรรมจะผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่มีจุดประสงค์ และลักษณะของกิจกรรมที่เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

จุดประสงค์ของกิจกรรมลูกเสือระดับประถมศึกษา

เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติจึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสำรองและสามัญ

2. มีทักษะการสังเกต จดจำ การใช้มือ เครื่องมือ การแก้ปัญหา และทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์

4. มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจและพัฒนาเรื่องของธรรมชาติ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. สรุปเนื้อหานิยายเรื่องแมคลีที่เล่าให้ฟังได้
2. บอกประวัติการเริ่มกิจการลูกเสือสำรองได้
3. แสดงวิธีทำความเคารพเป็นรายบุคคล เป็นหมู่ และแสดงรหัสได้
4. ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบแถวเบื้องต้นได้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

1. รักษาสุขภาพอนามัย และความสะอาดสิ่งของเครื่องใช้ของตนเองได้
2. มีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมสะกดรอย สำรวจ และศึกษาธรรมชาติได้
3. ผูกเงื่อน และนำเงื่อนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
4. ทำการฝึมืออย่างง่าย ๆ ได้
5. ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือได้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. ประชุมพยาบาลและขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุได้
2. มีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมสำรวจ และศึกษาธรรมชาติ
3. ผูกเงื่อน และนำเงื่อนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
4. ทำการฝึมืออย่างง่าย ๆ ได้
5. ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรองได้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. ประชุมพยาบาลและขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุได้
2. มีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมสำรวจ และศึกษาธรรมชาติ
3. ผูกเงื่อน และนำเงื่อนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
4. ปฏิบัติตนได้ถูกต้องและปลอดภัยในการใช้ถนน
5. ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรองได้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1. เล่าพระราชประวัติของรัชกาลที่ 6 และประวัติของลอร์ดเบเดน เพาเวลล
อย่างย่อ ๆ ได้
2. ปฏิบัติกิจกรรมอยู่ค่ายพักแรมได้
3. แสดงความเคารพ แสดงรหัสและปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบแถวได้
4. ผูกเงื่อน ผูกแน่นและนำเงื่อนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

5. ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญได้
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
1. ประชุมพยาบาลและบริการแก่ผู้อื่นได้
 2. ปฏิบัติกิจกรรมอยู่ค่ายพักแรมได้
 3. ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบแถวและสวนสนามได้
 4. ทำงานอดิเรกและสิ่งที่สนใจได้
 5. ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญได้

กองลูกเสือสำรอง

กองลูกเสือสำรอง ประกอบด้วยหมู่ลูกเสืออย่างน้อย 2 หมู่ และไม่เกิน 6 หมู่ หมู่หนึ่งมีลูกเสือ 4 - 6 คน รวมทั้งนายหมู่ลูกเสือ รองนายหมู่ด้วย

กองลูกเสือสำรองมีผู้กำกับ 1 คนเป็นหัวหน้า และมีรองผู้กำกับ 1 คนหรือหลายคนเป็นผู้ช่วย ชั้นลูกเสือสำรองแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ คาวดวงที่ 1 คาวดวงที่ 2 และ คาวดวงที่ 3 หลักสูตรและกิจกรรมลูกเสือสำรองประกอบด้วย

1. อนามัย
2. ความสามารถเชิงทักษะ
3. การสำรวจ
4. การค้นหาธรรมชาติ
5. ความปลอดภัย
6. บริการ
7. ชงและประเทศต่าง ๆ
8. การฝีมือ
9. กิจกรรมกลางแจ้ง
10. การบันเทิง
11. การผูกเงื่อน
12. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง

เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสำรอง

เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสำรอง มุ่งหมายให้ลูกเสือสำรองได้รับการฝึกอบรมเป็นพิเศษในกิจกรรมต่าง ๆ วิชาพิเศษลูกเสือสำรองมีทั้งหมด 18 วิชา คือ

1. จิตรกร
2. นักกรีฑา
3. นักอ่านหนังสือพิมพ์
4. นักจักรยานสองล้อ
5. นักแสดงการบันเทิง
6. นักสำรวจ
7. นักปฐมพยาบาล
8. นักสารพัดช่าง
9. งานอดิเรก
10. การช่วยเหลืองานบ้าน
11. นักอ่านแผนที่
12. นักธรรมชาติศึกษา
13. นักถ่ายภาพ
14. นักว่ายน้ำ
15. ผู้ช่วยคนตกน้ำ
16. นักวิทยาศาสตร์
17. นักกีฬา
18. การอนุรักษ์ธรรมชาติ

ลูกเสือสามัญ

เด็กชายที่จะสมัครเข้าเป็นลูกเสือสามัญได้จะต้องมีอายุ 11 ปี และไม่เกิน 17 ปีบริบูรณ์ วัตถุประสงค์ของลูกเสือสามัญเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 11-15 ปี ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ สังคม และศีลธรรม ในการจัดการเรียนการสอนลูกเสือสามัญเน้นในเรื่องการทำงานในระบบหมู่ หมู่ลูกเสือสามัญ จะมีลูกเสือ 6-8 คน ลูกเสือสามัญแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ลูกเสือตรี ลูกเสือโท ลูกเสือเอก เด็กจะต้องเรียนหลักสูตรลูกเสือตรี สอบได้วิชาชั้นลูกเสือตรีแล้วจึงจะเรียนหลักสูตร ลูกเสือโทและลูกเสือเอกตามลำดับ การเรียนเน้นการปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดทักษะในการปฏิบัติและการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมลูกเสือสามัญ

กิจกรรมลูกเสือสามัญส่วนใหญ่คือ

1. การอยู่ค่ายพักแรม
2. กิจกรรมผจญภัย
3. โครงการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น
4. เรื่องที่ลูกเสือสนใจและงานอดิเรกเฉพาะบุคคล

วิชาพิเศษลูกเสือสามัญ

วิชาพิเศษลูกเสือสามัญมุ่งหวังให้ลูกเสือสามัญได้แสดงออกซึ่งทักษะความสนใจของตนเองกับเพื่อให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับลูกเสืออื่น ๆ ด้วย กิจกรรมวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ มีดังนี้

1. นักจักสาน
2. ช่างไม้
3. ช่างหนัง
4. ชาวนา
5. ชาวสวน
6. ชาวไร่
7. นักเลี้ยงสัตว์
8. นักจักรยาน 2 ล้อ
9. นักว่ายน้ำ
10. ผู้ช่วยคนดับเพลิง
11. ผู้ช่วยเหลือผู้ประสบภัย
12. ผู้ให้การปฐมพยาบาล
13. นักสังเกตและจำ
14. การพราง
15. ชาวค่าย
16. ผู้ประกอบอาหารในค่าย
17. ล่าม
18. นักดนตรี
19. นักผจญภัยในป่า
20. นักสำรวจ

21. มัคคุเทศก์
22. ช่างเขียน
23. นักสัญญาณ
24. นักบุกเบิก
25. นักธรรมชาติ
26. ช่างเบ็ดเตล็ด
27. ผู้บริหารคนไข
28. นักจับปลา
29. ผู้ช่วยต้นเค่น
30. นักพายเรือ
31. นายท้ายเรือบค
32. นักกรรเชียงเรือ
33. นักเล่นเรือใบ
34. นักดาราศาสตร์เบื้องต้น
35. นักอดุณิยมวิทยาเบื้องต้น
36. ยามอากาศเบื้องต้น
37. นักเครื่องบินเล็กเบื้องต้น
38. นักสะสม
39. บรรณารักษ์
40. นักกรีฑา
41. นักขี่ม้า
42. มวยไทยเบื้องต้น
43. มวยสากลเบื้องต้น
44. นักยิงปืนเบื้องต้น
45. นักอนุรักษัธรรมชาติ
46. กระบี่กระบองเบื้องต้น
47. การหามิตร
48. มารยาทในสังคม
49. นิเวศวิทยา
50. การพัฒนาชุมชน

51. การใช้พลังงานทดแทน
52. ลูกเสือโทพระมงกุฎเกล้าฯ
53. ลูกเสือเอกพระมงกุฎเกล้าฯ
54. สายซงยศ

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

จุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ เครื่องหมายลูกเสือโลก เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ และเครื่องหมายลูกเสือหลวง กิจกรรมของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ส่วนใหญ่คือ

1. การใช้ชีวิตกลางแจ้ง
2. การเดินทางสำรวจและอยู่ค่ายพักแรม
3. ความปลอดภัย
4. เงื่อนและการปฐมพยาบาล
5. การบริการ
6. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
7. สมรรถภาพทางกาย
8. กิจกรรมที่ลูกเสือสนใจเป็นพิเศษ
9. อุคมคติและหน้าที่พลเมือง

วิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

วิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มุ่งหวังให้ลูกเสือได้แสดงออกซึ่งทักษะความสนใจของตนเอง เพื่อให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกับลูกเสืออื่น กิจกรรมวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีทั้งหมดจำนวน 76 กิจกรรม (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ, 2534)

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนแต่ละครั้งต้องมีการเปิดประชุมกองลูกเสือทุกครั้งและขั้นตอนของการเปิดประชุมกองลูกเสือ มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. พิธีเปิดประชุมกอง
2. เกมหรือเพลง
3. การปฏิบัติกิจกรรมหรือการสอนตามหลักสูตร
4. การเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์
5. พิธีปิดประชุมกอง

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผล ดำเนินการเช่นเดียวกับกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (กรมวิชาการ, 2533)

การบริหารงานลูกเสือ

ความหมายของการบริหาร

ไซมอน (Simon, อ้างถึงใน พงษ์สานต์ จุลโทชัย, 2537) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายทางร่วมกัน

กูด (Good, อ้างถึงใน พงษ์สานต์ จุลโทชัย, 2537) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่าการบริหารเป็นการวินิจฉัย สั่งการ การควบคุม และการจัดการในเรื่องเกี่ยวกับงาน หรือกิจกรรม โรงเรียนรวมทั้งการบริหารธุรกิจของโรงเรียน โดยมุ่งให้บรรลุตามจุดหมายปลายทางของการศึกษาที่ได้ตั้งไว้ ภาระหน้าที่ดังกล่าวที่จะเกี่ยวข้องกับครู นักเรียน บุคลากร แผนการศึกษา แผนงาน กิจกรรมต่างๆ หลักสูตรวิธีการสอน

แมรี พาร์คเกอร์ ฟอร์ด (Mary Parker Follett, อ้างถึงใน พงษ์สานต์ จุลโทชัย, 2537) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหารเป็นศิลปะของการทำงานให้สำเร็จโดยใช้บุคคลอื่น

สมยศ นาวิการ (สมยศ นาวิการ อ้างถึงใน พงษ์สานต์ จุลโทชัย, 2537) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหารคือกระบวนการของการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และ

การควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกขององค์การและใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายที่กำหนดไว้

พริตซ์ ฮันนาคินท์ (2513) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหาร หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้อำนาจที่มีอยู่จัดการดำเนินงานของสถาบันนั้นให้ดำเนินไปสู่จุดหมายที่ต้องการ

ภิญโญ สาร (2523) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหารต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน

จากแนวคิดข้างต้นพอสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การร่วมมือกันดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ร่วมกันตั้งไว้โดยอาศัยทรัพยากรการบริหาร ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์และวิธีการจัดการที่เหมาะสม

กระบวนการบริหาร

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2529) ให้ความหมายของกระบวนการบริหารว่ากระบวนการบริหารเป็นแนวทางเทคนิค หรือวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการปฏิบัติภารกิจให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย

สุธีระ ทานควณิช (2521) ให้ความหมายของกระบวนการบริหารว่า กระบวนการบริหาร เป็นขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ผู้บริหารจะต้องมีหน้าที่ดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่คิดว่าจะเป็น การนำให้คนอื่นทำงานนั้นจนแล้วเสร็จ

กิติมา ปรีดีคิลก (2532) ให้ความหมายของกระบวนการบริหารว่า เป็นการที่ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารด้วยการกระทำเป็นขั้นตอน แต่ละขั้นตอนสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

ฟาโยล (Fayol, อ้างถึงใน พงษ์ศานต์ จุลโทชัย, 2537) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุมงาน

กูลิกและเออร์วิค (Gulick and Urwick, อ้างถึงใน พงษ์ศานต์ จุลโทชัย, 2537) ให้ความเห็นว่า กระบวนการบริหารมีขั้นตอนสำคัญ 7 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงาน และการจัดทำงบประมาณ

คูนท์ และ โอ คอนเนล (Koontz and O'Donnell, อ้างถึงใน พงษ์ศานต์ จุลโทชัย, 2537) ให้ความเห็นว่า กระบวนการบริหารมี 5 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก และการควบคุม

จากแนวคิดของกระบวนการบริหาร สรุปเป็นแนวทางสำหรับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ดังนี้

1. การวางแผน การวางแผนบริหารกิจการลูกเสือจะต้องจัดให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมลูกเสือทุกฝ่ายมีส่วนร่วมซึ่งได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียนในฐานะผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่ในฐานะผู้กำกับกลุ่ม รองผู้กำกับกลุ่ม ผู้กำกับลูกเสือ และรองผู้กำกับลูกเสือของโรงเรียนก่อนลงมือวางแผนจัดกิจกรรมลูกเสือ ผู้ร่วมวางแผนทุกคนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยเฉพาะในส่วนหลักการและโครงสร้างของลูกเสือเป็นสิ่งสำคัญ วิธีการจัดกิจกรรมลูกเสือต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ คือ ทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอันได้แก่

1. บุคลากร ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือทั้งที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ก่อนแล้วและบุคลากรอื่นที่จะส่งไปรับการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บังคับบัญชาลูกเสือเพื่อแต่งตั้งและมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือต่อไป

2. เงิน ได้แก่ เงินค่าบำรุงลูกเสือและเงินบำรุงการศึกษา ซึ่งได้รับจัดสรรเพื่อจัดกิจกรรมลูกเสือ และเงินอื่นที่จะหาสนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือ

3. วัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือเพื่อปฏิบัติให้เกิดทักษะและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. การจัดการ ได้แก่ การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือตามขั้นตอนของการบริหาร โดยใช้คาบเวลาเรียนตามโครงสร้างหลักสูตรและนอกเหนือจากคาบเวลาที่จัดไว้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจน ต้องวางโครงการให้รัดกุมและยืดหยุ่นได้ จะต้องติดตามปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมที่วางไว้อย่างต่อเนื่อง

2. การจัดองค์การ หมายถึง การกำหนดลักษณะการทำงาน โดยพยายามจัดระเบียบเพื่อให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การจัดองค์การในการบริหารงานกิจการลูกเสือในโรงเรียน โรงเรียนต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะลูกเสือแห่งชาติกำหนด ได้แก่ การจัดโครงสร้างของกลุ่ม กอง และหมู่ลูกเสือ การจัดตั้งกลุ่มและกองลูกเสือตาม ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง การบังคับบัญชา การรับสมัครนักเรียนเข้าเป็นลูกเสือต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารโรงเรียน ดังนี้

2.1 กลุ่มลูกเสือ ประกอบด้วยกองลูกเสือประเภทละหนึ่งกองเป็นอย่างน้อย หรือกองลูกเสือประเภทเดียวกันตั้งแต่ 4 กองขึ้นไป หรือกองลูกเสือ 2 - 3 ประเภท ประเภทละสองกอง กลุ่มลูกเสือที่ประกอบด้วยกองลูกเสือครบทั้ง 4 ประเภท คือ ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ เรียกว่า กลุ่มลูกเสือที่สมบูรณ์ ส่วนกองลูกเสือที่ประกอบด้วย

กองลูกเสือประเภทเดียวหรือสองประเภทสามประเภท เรียกว่า กลุ่มลูกเสือที่ไม่สมบูรณ์ การตั้งชื่อกลุ่มลูกเสือให้ใช้สถานที่ที่กลุ่มลูกเสือตั้งอยู่เป็นชื่อของกลุ่ม ถ้ามีหลายกลุ่มให้เรียกกลุ่มที่ 1, 2, 3 ของโรงเรียนนั้นตามลำดับ

2.2 กองลูกเสือ ประกอบด้วยหมู่ลูกเสืออย่างน้อย 2 หมู่ และไม่เกิน 6 หมู่ หมู่หนึ่งมีลูกเสือ 6-8 คน รวมทั้งนายหมู่ลูกเสือและรองนายหมู่ลูกเสือ การเรียกชื่อกองลูกเสือในกรณีที่มีกองลูกเสือยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะตั้งกลุ่มได้ให้เรียกชื่อกองลูกเสือตามประเภทและหมายเลขประจำกอง เช่น กองลูกเสือสามัญที่ 1 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา

2.3 หมู่ลูกเสือ จำนวนลูกเสือในหมู่ลูกเสือจำนวน 6-8 คน รวมทั้งนายหมู่ลูกเสือและรองนายหมู่ลูกเสือ การเรียกชื่อหมู่ลูกเสือเรียกตามข้อบังคับลูกเสือ

3. การจัดบุคลากร หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งตามโครงสร้างขององค์การ การจัดบุคลากรเพื่อการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องสรรหามูลค่าที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เพราะกิจการลูกเสือเป็นกิจการเกี่ยวกับการเสียสละและการบำเพ็ญประโยชน์ เป็นการอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ ความสมัครใจ ศรัทธาคือกิจการลูกเสือ จากคุณสมบัติดังกล่าวนี้ว่าเป็นปัญหาอย่างยิ่งเนื่องจากไม่สามารถหาบุคลากรให้มีจำนวนเพียงพอแก่ความต้องการและคุณสมบัติที่สามารถจัดกิจกรรมลูกเสือได้ ฉะนั้นในทางปฏิบัติจึงต้องเสาะหาบุคลากรให้เพียงพอ แม้จะมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมอยู่บ้าง หลังจากสรรหามูลค่าได้แล้วจะต้องจัดให้ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บังคับบัญชาลูกเสือเสียก่อน จึงดำเนินการแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือ หลังจากที่บุคลากรได้ปฏิบัติหน้าที่แล้ว ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ เช่น การเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติม การไปดูงานการจัดกิจกรรมลูกเสือ การเข้าร่วมชุมนุมลูกเสือ การเข้าประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการลูกเสือ เป็นต้น

4. การอำนวยความสะดวก หมายถึง การจัดการในการสั่งการโดยผู้บริหารเพื่อให้การทำงานต่าง ๆ ภายใต้โครงสร้างขององค์การดำเนินไปโดยราบรื่น ในการบริหารกิจการลูกเสือ การอำนวยความสะดวกเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ซึ่งจะต้องประชุมชี้แจงให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือเข้าใจในแผนงานและโครงการฝึกอบรมลูกเสือ การดำเนินการให้หมู่ลูกเสือเป็นหน่วยในการจัดกิจกรรมทั้งปวง การจัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามหลักสูตรและถูกต้องตามรูปแบบวิธีการฝึกอบรมลูกเสือกับทั้งให้ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ โดยการจัดกิจกรรมนั้นให้เป็นไปตามหลักสูตรลูกเสือ จัดให้มีการฝึกอบรมและการสอบเพื่อรับเครื่องหมายวิชาพิเศษ การจัดให้มีคู่มือและเอกสารประกอบหลักสูตร การดำเนินการให้ลูกเสือได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมที่มีระยะเวลานานพอที่จะก่อให้เกิดความเจริญงอกงามแก่นักเรียนตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ การจัด

ให้มีพิธีเข้าประจำกองลูกเสือ การดำเนินการให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสือตามโอกาสที่กำหนดไว้ มีการติดต่อประสานงานกับบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อให้เกิดการส่งเสริม สนับสนุน ซึ่งจะเป็นหนทางให้การจัดกิจกรรมลูกเสือดำเนินไปด้วยดี มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจการลูกเสือให้บุคคลทั่วไปเข้าใจกิจการลูกเสือ นอกจากนี้ยังต้องดำเนินงานเกี่ยวกับงานทะเบียนและเอกสารต่าง ๆ ให้เป็นไปโดยเรียบร้อย

5. การควบคุม หมายถึง กิจกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการทำงานต่าง ๆ เป็นไปตามแผนที่วางไว้ การบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียนจะต้องควบคุมการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ โดยจะต้องมีการติดตามผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยให้มีการรายงานผลเพื่อเป็นการประเมินผลการจัดกิจกรรมว่ามีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร การนี้เทศจะเป็นการช่วยเหลือแก่ผู้ปฏิบัติให้สามารถปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในการพัฒนาเยาวชนของชาติให้เติบโตเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคม จากสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน การจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนยังมีปัญหา ได้มีผู้ศึกษาถึงปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ดังนี้

มัลลิกา อายุวัฒน์ (2523) ได้ทำงานวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 7 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนะของผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารลูกเสือในโรงเรียนพบว่าผู้บริหารการศึกษา กับ ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในด้านผู้บริหารงานลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ หลักสูตรลูกเสือ กิจกรรมลูกเสือ และการติดตามผลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุภัทรา ฤทธิบุตร (2525) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนลูกเสือของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปว่า

1. ครูใหญ่ให้ความสำคัญและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน แต่ไม่ให้ความสนใจในการติดตามผลที่จะได้รับอย่างแท้จริง

2. โรงเรียนจัดกิจกรรมลูกเสือส่วนใหญ่ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการสอนลูกเสือ

3. ผู้ร่วมงานอื่น ๆ ที่ไม่ได้สอนลูกเสือในโรงเรียนยังไม่เห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการสอนกิจกรรมลูกเสือเท่าที่ควร

สว่าง โอพาริกบุตร (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 2,3 และ 4 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 2,3 และ 4 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางและพบว่าปัญหาด้านการจัดบุคลากรอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาได้แก่การอำนวยความสะดวก ด้านการควบคุม ด้านการวางแผน และด้านการจัดองค์การ

สมหมาย พึ่งทองหล่อ และคณะ (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทวีราชอาณาจักร ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้บริหารโรงเรียน ด้านครูผู้สอนลูกเสือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านตัวนักเรียนและด้านการนิเทศหลักสูตรวิชาพิเศษมีปัญหาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ไพบุลย์ วัฒนาวณิช (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคเหนือ เขตการศึกษา 7-8 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ เกี่ยวกับตัวครูผู้สอนที่มีปัญหาสูงสุด ได้แก่ ครูผู้สอน วิชาลูกเสือวิสามัญยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการสอน

สมบูรณ์ โดยคว่น (2534) ได้ทำงานวิจัยเรื่องปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือระดับประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย ได้ศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสี่ด้าน คือ ด้านครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ การเรียนการสอน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง การนิเทศติดตามผล ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือส่วนมากขาดวุฒิทางลูกเสือไม่มีประสบการณ์ด้านการทำแผนการสอน และการติดต่อผู้ปกครองเกี่ยวกับการทำความเข้าใจจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมลูกเสือไม่มี พร้อมทั้งไม่มีการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนเลย

ศิริพงษ์ ศรีโรจน์ (2534) ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสำรองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ตามทัศนะของผู้กำกับลูกเสือสำรองด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสำรอง ด้านผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ด้านลูกเสือ และด้านแนวการฝึกอบรมลูกเสือ ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสำรองในโรงเรียนประถมศึกษารวมทุกด้านมีปัญหาในระดับปานกลาง ด้านหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสำรองมีระดับปัญหามากที่สุด

พลเดช ศรีบุญเรือง (2534) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ในด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการบังคับบัญชา ด้านการประสานงาน และด้านการควบคุม ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดองค์การมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการวางแผน ด้านการบังคับบัญชา ด้านการประสานงาน และด้านการควบคุม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

จิรวัดน์ ทรัพย์อนันต์ (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี และกิจกรรมยุวภาษาในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ในด้านการดำเนินการเกี่ยวกับครูพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่เคยผ่านการฝึกอบรมและผู้บริหารที่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี มีทัศนะตรงกันคือ มีการดำเนินการจัดอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่

บุญสิน ไสยอค (2536) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้กำกับลูกเสือโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดองค์การอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดบุคลากรอยู่ในระดับมาก ด้านการอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบปัญหาด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามทัศนะของผู้กำกับลูกเสือโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ปัญหาทุกด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

สังเวียน อ่อนแก้ว (2536) ได้ทำงานวิจัยเรื่องการบริหารงานลูกเสือตามความคาดหวังและการปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการวางแผน เป็นปัญหามากที่สุด คือ ไม่ปฏิบัติตามแผน ขาดงบประมาณ ขาดบุคลากรในการวางแผน และไม่มีการวางแผนล่วงหน้า ด้านการจัดองค์การ คือ บุคลากรมีจำนวนจำกัด ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน บุคลากรขาดความรู้ความชำนาญ และขั้นตอนการเปิดประชุมกองมีความยุ่งยาก ด้านการประเมินผล คือ ขาดการประเมินผล ไม่มีรูปแบบการประเมิน ไม่เห็นความสำคัญของการประเมิน และไม่มีมาตรฐานที่แน่นอน

พงษ์สานต์ จุลโทชัย (2537) ได้ทำการศึกษาวิจัยปัญหาและสาเหตุการบริหารกิจการลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือสามัญ มีความเห็นว่าการบริหารกิจการลูกเสือสามัญโดยส่วนรวมและรายด้านมีปัญหาในระดับปานกลาง และผู้บริหารและครูผู้สอนลูกเสือสามัญ มีความเห็นต่อปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้านการจัดบุคลากร ด้านการพัฒนาบุคลากรทางลูกเสือ ด้านการควบคุมดูแล กองลูกเสือ ให้ดำเนินการไปตามเป้าหมาย การสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการจัดงบประมาณ ยังมีปัญหาที่ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนลูกเสือต้องปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดกิจการลูกเสือในโรงเรียนให้ดีขึ้น การศึกษาการบริหารลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ทราบว่าการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียนมีปัญหา อยู่ในระดับใด ควรจะดำเนินการอย่างไร เพื่อจะนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการบริหาร กิจการลูกเสือในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
Pibulsongkram Rajabhat University